

VATIKAN APOSTOLİK KÜTÜPHANESİ

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA

Vatikan Apostolik Kütüphanesi, Sistine Salonu.

VATIKAN Apostolik Kütüphanesi ya da daha yaygın adıyla Vatikan Kütüphanesi, 15. yüzyılda kurulmuş ve “gizemli kütüphane” olarak nam salmıştır. Bu sözün ardında pek çok kitabın ve sanat eserinin orijinalinin burada saklandığı iddiası yatar.

Roma’da imar faaliyetleri başlatan Papa V. Nicholas (1447-1455) bir halk kütüphanesi kurulmasını ister ancak bu emeline ulaşmadan ölür. Vatikan Kütüphanesinin temelini oluşturan bu hayali gerçekleştirmek halefi Papa IV. Sixtus’a kismet olur (1471-1484). Bugün Vatikan Şehir Devleti sınırları içinde kalan kütüphane resmî olarak 1475 yılında hizmete başlar.

Kütüphane için farklı isimlerle birçok bina yapılmış. Bu yüzden bilim adamları kütüphanenin tarihini beş döneme ayırma ihtiyacı hissetmişler: Lateran Öncesi, Lateran, Avignon, Vatikan Öncesi ve nihayet Vatikan. Görüldüğü gibi bu dönemlendirmede kütüphanenin Lateran Sarayı ve Vatikan’a taşınması belirleyici olmuş.

Kütüphanenin bugünkü hali Vatikan döneminin mirası. Vatikan Sarayının içinde yer alan kütüphaneye sarayın muazzam Belvedere Avlusundan giriliyor. Papirüs odasının bulunduğu bodrum katında elyazmaları için de bir depo ayrılmış. Bunların sayıca fazla olması kütüphanenin “elyazmaları kütüphanesi” olarak anılmasına yolaçıyor.

Dede Korkut’un orijinal nüshalarından birine de ev sahipliği yapan kütüphanede çok kıymetli vesikalar mevcut. Bunlardan bazılarının tarihi 1. yüzyıla kadar uzanıyor. Vatikan’ın içinde olmasından dolayı kütüphane, Hıristiyanlara göre kutsal makamda bulunuyor. Bu nedenle koleksiyonlarında İnciller, kanonik hukuk metinleri ya da teolojik eserler ağır basıyor. Bununla birlikte envanterindeki seküler kitaplar hiç de azımsanmayacak bir yekuna ulaşmış.

Koleksiyonda yaklaşık 1,6 milyon basılı kitap, 150 bin elyazması, 8 bin 300 incunabula, 100 binden fazla gravür ve harita; 300 bin sikke ve madalya bulunuyor. Envantere her yıl 6 bin yeni kitap ekleniyor. Kütüphanenin rafları-

nın uzunluğu 42 kilometreyi buluyor. Birinci katta restorasyon laboratuvarı, ikinci katta fotoğraf arşivi var.

Temmuz 2007’de yenileme çalışmaları nedeniyle kapatılan kütüphane 2010 yılı Eylül ayında yeniden hizmete açıldı. Bu çalışmalar sırasında oluşabilecek herhangi bir hırsızlığa karşı kütüphanedeki 70 bin cildin tamamı elektronik çiplerle etiketlendi. **Z**

